

OPONENTSKÝ POSUDEK

Jméno studenta:	Mgr. Alžběta Slezáková
Téma práce:	Úhrada zdravotních služeb jinak ze zdravotního pojištění nehrazených
Rozsah práce	přibližně 210 normostran
Datum odevzdání práce:	2. 6. 2024
Pověřený akademický pracovník:	doc. JUDr. Petr Šustek, Ph.D.
Oponent rigorózní práce:	JUDr. Mgr. Martin Šolc, Ph.D.

1. Aktuálnost (novost) tématu

Úhrada zdravotních služeb jinak ze zdravotního pojištění nehrazených patří nepochybně mezi prakticky relevantní (i teoreticky zajímavé) problémy systému veřejného zdravotního pojištění. Význam této problematiky nadto v současné době dále narůstá, a to zejména s ohledem na strmě rostoucí systémové náklady na některé druhy léčiv, např. tzv. biologickou léčbu nebo léčivé přípravky pro vzácná onemocnění, které nabízejí pacientům zcela nové možnosti udržení či zlepšení zdravotního stavu – tedy dosud bezprecedentní naději – avšak za cenu významného navýšení nákladnosti péče. Autorka téma uchopuje komplexním způsobem zahrnujícím hmotněprávní i procesní přístup, v důsledku čehož přináší analýzu, která dosud v české literatuře v takto ucelené podobě chybí. Téma je tak nepochybně aktuální a vhodné.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Zvolené téma je náročné, neboť jeho kvalitní zpracování předpokládá nejen dobrou znalost platné právní úpravy (a to včetně širokého kontextu principů a fungování veřejného zdravotního

pojištění, ústavněprávní roviny práva na ochranu zdraví apod.), ale také rozhodovací praxe zdravotních pojišťoven, relevantních aspektů soudního přezkumu příslušných rozhodnutí a dalších dílčích otázek teoretických a praktických, které teprve ve svém souhrnu umožňují komplexní analýzu problematiky. Rigoróznostka nastíněným požadavkům dostala se ctí. Využila přitom zejména metody analytické a deskriptivní.

3. Formální a systematické členění práce

Stavba práce je velmi logická a z formálního hlediska vhodná. Autorka nejprve téma zasazuje do kontextu ústavně zaručeného práva na zdravotní péči a principů veřejného zdravotního pojištění. V klíčových kapitolách se pak zabývá materiálními a procesními aspekty úhrady zdravotních služeb jinak ze zdravotního pojištění nehrazených, a to včetně jednotlivých podmínek této úhrady, aplikace principů správního řízení na rozhodování o úhradě a možností soudního přezkumu rozhodnutí zdravotní pojišťovny. Samostatná kapitola je pak věnována problematice úhrady nehrazených zdravotních služeb z vlastních zdrojů pojištěnce; tato závěrečná kapitola je ve srovnání s kapitolami předchozími velmi krátká, což je sice z hlediska struktury práce v jistém smyslu nesystémové, jde nicméně spíše o doplňující téma a rozsah jeho zpracování proto odpovídá obsahovému pojetí práce.

4. Vyjádření k práci

Práce je jednoznačně velmi kvalitní. Její přidaná hodnota spočívá především v kombinaci dvou stěžejních prvků: komplexní povahy zpracované analýzy (k níž autorka přistupuje z hlediska práva hmotného i procesního, ale také širšího právního kontextu) a kritického hodnocení. Práce tak přesahuje pouhou úroveň deskripce a přináší kvalitní analýzu významného tématu s identifikací problematických oblastí a jejich relativně detailní argumentačně podloženu kritikou, jež reflektuje autorčino porozumění dané problematice včetně jejích praktických aspektů. Z obsahového i formálního hlediska je pak práce vystavěna velmi přehledně a logicky, čímž usnadňuje čtenáři orientaci v jednotlivých dílčích tématech a současně je úspěšně propojuje. Práci z nastíněných důvodů považuji za zajímavý a velmi relevantní příspěvek, který nepochybně může být pro odborný diskurs přínosem.

Součástí práce není ucelenější zahraniční komparace. To ovšem nepovažuji s ohledem na pojetí práce za problematické, neboť taková komparace by vyžadovala zásadní navýšení rozsahu

práce, aniž by byla pro zodpovězení výzkumných otázek klíčová, jak ostatně autorka sama přesvědčivě vysvětluje (s. 3).

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Autorka hlavní cíl práce vymezuje jako nalezení „odpovědi na následující dvě výzkumné otázky. Zaprvé, zda odpovídá právní úprava podmínek úhrady zdravotních služeb jinak ze zdravotního pojištění nehrazených, včetně procesních pravidel, potřebě praxe? Zadruhé, pohybují se správní soudy v případech rozhodování o žalobách proti nezákonným rozhodnutím zdravotních pojišťoven v mezích legislativní úpravy úhrady zdravotních služeb jinak ze zdravotního pojištění nehrazených?“ (s. 2). Tento cíl byl naplněn.
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	Samostatnost při psaní práce hodnotit nemohu, nemám však žádný důvod domnívat se, že by autorka nepostupovala samostatně. Žádné známky plagiátorství jsem v práci nenašel.
Logická stavba práce	Stavba práce je velmi logická a z formálního hlediska vhodná.
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	Práce se zdroji je kvalitní. Autorka čerpal z odborné literatury (včetně odborných časopisů), právních předpisů i rozsáhlé judikatury. Absence cizojazyčných zdrojů vychází z absenci zahraniční komparace, která je ovšem s ohledem na celkové pojetí práce zcela přijatelným řešením (srov. výše). Proto ani nedostatek zahraničních zdrojů nepovažuji za problém práce. Citace jsou v práci používány v dostatečném rozsahu, relevantně a za konzistentního použití citační normy.
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Analýza je provedena kvalitně.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Grafická úprava práce je dobrá.
Jazyková a stylistická úroveň	Z jazykového a stylistického hlediska je práce kvalitní. Text je čtivý, přehledný, není rušen gramatickými chybami ani

	překlepy zásadnější povahy.
--	-----------------------------

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Doporučení/nedoporučení práce k obhajobě	Práce splňuje požadavky kladené na práci rigorózní. Doporučuji ji proto k uznání za rigorózní práci a udělení titulu JUDr.
---	---

Kterou z Vámi naznačených změn *de lege ferenda* považujete za nejvýznamnější a z jakého důvodu?

Zamyslete se prosím blíže nad hranicí nevhodné judicializace v oblasti veřejného zdravotního pojištění. Lze tuto hranici vůbec obecně vymezit, a pokud ano, jak?

V Praze dne 25. 6. 2024

oponent